

**Sprawozdanie merytoryczne
z działalności fundacji
Wolne Lektury
za 2024 rok**

Szanowni Państwo, Kochani

Z ogromną przyjemnością przedstawiamy sprawozdanie z działalności fundacji Wolne Lektury za rok 2024. Miniony rok był okresem intensywnej pracy i dynamicznego rozwoju, który nie byłby możliwy bez wsparcia naszych darczyńców, sponsorów i partnerów. Dzięki Waszej hojności i zaangażowaniu mogliśmy znacząco rozwinąć bibliotekę, zarówno publikując nowe książki, jak też inwestując w oprogramowanie pozwalające nam na efektywną redakcję książek i nowe funkcjonalności strony internetowej.

Osobne słowa podziękowania należą się wolontariuszom i praktykantom, dzięki którym biblioteka rozwija się w nowych kierunkach. Nie wszystkie prace da się zrealizować w ramach projektów albo sfinansować ze środków statutowych. Wasza praca ma nieocenioną wartość dla czytelników Wolnych Lektur, serdecznie za nią dziękujemy.

W ciągu ostatniego roku spotykaliśmy się z Wami podczas festiwalu i targów książki. Odwiedziliśmy między innymi festiwal Slot Art w Lubiążu oraz targi książki w Warszawie, Katowicach, Gdyni, Lublinie. Dziękujemy za liczne rozmowy i słowa wsparcia. Wielokrotnie od Was słyszeliśmy, jak przydatne były i są Wolne Lektury w nauce i czytaniu klasyki literatury dla przyjemności. Szczególnie często słyszeliśmy to od niedawnych maturzystów — cieszymy się, że Wolne Lektury były dla Was pomocne.

W 2024 roku udało się pozyskać rekordową ilość pieniędzy z darowizn i 1,5% podatku. Wasza hojność ma ogromne znaczenie dla biblioteki — im bardziej uniezależniamy się od środków publicznych, tym większa jest nasza swoboda działania i tym mniejsze zagrożenie bankructwem. Jak doświadczyliśmy tego w przeszłości, łaska pańska na pstrym koniu jeździ, a sytuacja gdy jedna decyzja urzędnika może nas pozbawić środków do istnienia jest nie do zaakceptowania.

Tym bardziej dziękujemy instytucjom, z którymi wspólnie realizowaliśmy projekty: Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Państwowemu Funduszowi Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i Komisji Europejskiej.

W zeszłym roku rozpoczęliśmy kilka nowych zadań, które mają przygotować bibliotekę na nową epokę w rozwoju internetu — epokę masowego wykorzystania sztucznej inteligencji. Chcemy w najbliższym czasie skoncentrować się na automatyzacji zadań, które do tej pory były mozolnie i powoli wykonywane przez ludzi, a które w przyszłości będą mogły być z sukcesem realizowane przez algorytmy i boty AI. Do takich zadań należy m. in. redakcja techniczna książek i ich skład, korekta OCR i uwspółcześnienie pisowni. W zeszłym roku nawiązaliśmy m. in. kontakt z firmą ElevenLabs, dzięki której już niedługo pojawią się audiobooki nagrane przez AI z unikalnym głosem Wolnych Lektur.

Z dniem 1 stycznia 2024 roku do domeny publicznej przeszły utwory Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, Kornela Makuszyńskiego i Juliana Tuwima. Ponieważ są to autorzy o ogromnym znaczeniu dla polskiej kultury, to im poświęciliśmy większość naszej uwagi i udostępniliśmy już kilkadziesiąt tytułów tych autorów. Prace nad udostępnieniem większości ich dorobku kontynuujemy także w tym roku.

Bardzo ważnym działaniem było też nagranie i udostępnienie setek godzin audiobooków dzięki współpracy z PFRON.

Jednym z kluczowych osiągnięć minionego roku było rozpoczęcie prac nad dwujęzycznym, innowacyjnym wydaniem Biblii hebrajskiej w przepięknym tłumaczeniu na polski rabina Izaaka Cyłkowa. Ten tekst, ceniony ze względu na wartość literacką oraz wierność oryginałowi, nie był szerzej dostępny w Polsce. Dzisiaj pracujemy nad kolejnymi rozdziałami Pięcioksięgu Mojżeszowego, które to prace mają zakończyć się w 2026 roku. Nasze prace obejmują nie tylko udostępnienie tekstu, ale także stworzenie nowego rodzaju przypisów tradycji, przybliżających czytelnikowi interpretacje i odczytania tekstu zgodnie z naukami judaizmu. W ramach tego projektu inwestujemy w rozwój technologii wydań dwujęzycznych, co pozwoli na wzbogacenie Wolnych Lektur o liczne inne pozycje w oryginale i tłumaczeniu, wspomagając tym samym edukację językową.

Innowacyjną funkcjonalnością, którą rozwinęliśmy w zeszłym roku jest oznaczanie miejsc, osób, artefaktów i innych obiektów obecnych w tekście książek identyfikatorami Wikidata. Dzięki temu na marginesie książki będziemy pokazywać informacje kontekstowe — mapy, definicje, artykuły encyklopedyczne. W przyszłości chcemy wzbogacić całą kolekcję Wolnych Lektur o tagi Wikidata, ale już obecnie są to setki książek. Dzięki temu mogliśmy stworzyć mapę literacką — mapę świata, na której zaznaczyliśmy występujące w literaturze miejsca wraz z adekwatnymi cytatami: <https://wolnelektury.pl/mapa/>.

Jest to już ostatnie sprawozdanie, które podpisuję jako prezes fundacji Wolne Lektury. Po 19 latach pracy na stanowisku prezesa fundacji podjąłem decyzję o zakończeniu pracy w tej roli z końcem czerwca. Praca nad biblioteką pochłonęła większość mojego życia zawodowego, na dobre i na złe. Jednakowoż jestem już w wieku „mocno średnim”, i chciałbym pozostałe mi lata przeżyć w odmienny sposób. Był to piękny czas wyzwań, ale i niezwyklej satysfakcji z tego, co udało nam się wspólnie osiągnąć. Nie oznacza to zerwania relacji z fundacją, ciągle będę współpracować z zarządem w roli doradcy i redaktora. Chciałbym serdecznie podziękować wszystkim, którzy przez te lata wspierali naszą fundację i mnie osobiście — zarówno finansowo, jak i swoją pracą, wiedzą oraz zaangażowaniem.

Dziękujemy Wam wszystkim za nieocenione wsparcie i zaufanie. Razem możemy osiągnąć jeszcze więcej!

Z wyrazami szacunku,

Jarosław Lipszyc

Prezes Fundacji

W 2024 roku wpływy z 1,5% podatku przeznaczonego przez Darczyńców na rzecz naszej statutowej działalności wyniosły 146 885,20 zł.

Dzięki wpłatom z 1,5% w 2024 roku mogliśmy wydać kolejne ebooki zarówno dla młodszych, jak i dla starszych czytelników. Były to:

- kilkadziesiąt najbardziej znanych wierszy Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, m.in. *Prośba o wyspy szczęśliwe*, *Ballada o samotnej pompie*, *Liryka, liryka, tkliwa dynamika*, *Matka Boska Stalagów*, *Skumbrie w tomacie*, *Dwa paszkwile na Kociubińską Hermenegildę*, *Dlaczego ogórek nie śpiewa*
- wiersz *Matka* Juliana Tuwima
- *Damy i huzary* Aleksandra Fredro
- *Pamiętnik Ewy* Marka Twaina w tłumaczeniu Piotra Marcinkowa
- *Ludożerstwo w pociągu* Marka Twaina
- *Rozpruwacze* Urke Nachalnika

Wsparcie od osób indywidualnych pozwala nam też finansować tzw. wkład własny do projektów dotowanych przez instytucje publiczne czy utrzymać infrastrukturę IT fundacji.

Dziękujemy za to, że kolejny rok byliście z nami!

Aby przekazać 1,5% na Wolne Lektur wystarczy w swoim formularzu PIT na stronie <https://www.podatki.gov.pl/> — lub jeśli wypełniasz druk samodzielnie — wpisać w odpowiednią rubrykę formularza nasz numer KRS 00000 70056. Każda wpłacona kwota zostanie przeznaczona na rozwój zasobów oraz utrzymanie biblioteki Wolne Lektury.

Część I – Podstawowe informacje o Fundacji

NAZWA FUNDACJI: Wolne Lektury

SIEDZIBA: ul. Marszałkowska 84/92 lok. 125, 00-514 Warszawa

DATA WPISU DO KRS: 06.12.2001 r.

Nr KRS: 0000070056

REGON: 017423865

Fundacja otrzymała status organizacji pożytku publicznego w dniu 18 listopada 2004 roku na podstawie Postanowienia Sądu Rejonowego dla M. St. Warszawy, XIX Wydziału Gospodarczego KRS w Warszawie.

ZARZĄD FUNDACJI:

Prezes Zarządu: Jarosław Lipszyc

Wiceprezeska Zarządu: Paulina Choromańska

CELE STATUTOWE FUNDACJI:

- promocja i ochrona wolności korzystania z dóbr kultury;
- upowszechnianie i wspieranie nowoczesnych metod edukacji;
- promocja i ochrona praw i wolności obywatelskich;
- prowadzenie działalności charytatywnej.

Fundacja prowadzi nieodpłatną działalność statutową.

Część II – Działania merytoryczne prowadzone w 2024 r.

W 2024 roku cele statutowe realizowaliśmy poprzez działania związane z Biblioteką Wolne Lektury.

BIBLIOTEKA INTERNETOWA WOLNE LEKTURY

Prowadzimy jedną z najpopularniejszych w Polsce darmowych bibliotek internetowych wolnelektury.pl.

Znajduje się w niej ponad 6800 utworów literackich z domeny publicznej i na wolnych licencjach, również

w formie audiobooków oraz w formacie DAISY oraz EPUB3 Media Overlays (dla osób niewidomych lub niedowidzących). W 2024 roku z zasobów biblioteki skorzystało 7,7 mln unikalnych użytkowników. Z udostępnionych zasobów można korzystać za pośrednictwem strony internetowej, która jest również dostosowana do używania na urządzeniach mobilnych. Ponadto tworzymy innowacyjne narzędzia techniczne do digitalizacji i udostępniania tekstów literackich w różnych formatach: XML, HTML, PDF, MOBI, EPUB, FB2, a także za pomocą aplikacji mobilnych, katalogu OPDS, protokołu OAI-PMH i otwartego API. Wszystkie narzędzia udostępniamy jako wolne oprogramowanie na warunkach licencji GNU AGPL.

Biblioteka internetowa Wolne Lektury

W 2024 roku zrealizowaliśmy 7 projektów finansowanych ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Komisji Europejskiej.

PROJEKT: Kolekcje edukacyjne twórców przechodzących do domeny publicznej, lektur szkolnych oraz Starego Testamentu

SFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

CZAS REALIZACJI: 01.01.2024-31.12.2026 (I rok realizacji projektu wieloletniego)

KWOTA DOTACJI W 2024 r.: 161 000,00 zł

W ramach realizacji zadania w 2024 roku udostępniono 26 tytułów w formie ebooków w wielu dogodnych formatach cyfrowych. Wśród nich znalazły się znane i wykorzystywane w szkołach utwory oraz książki z klasyki literatury polskiej i światowej.

Do udostępnienia wybrano następujące utwory znajdujące się w domenie publicznej:

1. Kornel Makuszyński, *Panna z mokrą głową*
2. Kornel Makuszyński, *O dwóch takich, co ukradli księżyc*
3. Kornel Makuszyński, *Szaleństwa panny Ewy*
4. Julian Tuwim, *Bal w operze*
5. Julian Tuwim, *Zosia Samosia i inne wiersze dla dzieci*
6. Leo Belmont, *Sherlock Holmes w Warszawie*
7. Konstanty Ildefons Gałczyński, *Kronika olsztyńska*
8. Konstanty Ildefons Gałczyński, *Bal u Salomona*
9. D.H. Lawrence, *Kochanek Lady Chatterley* (tłum. Marcei Tarnowski)
10. William Shakespeare, *Kupiec wenecki* (tłum. Leon Ulrich)
11. Andre Gide, *Lochy Watykanu* (tłum. Tadeusz Boy-Żeleński)
12. Albert Zipper, *Opowiadania z mitologii Greków i Rzymian*
13. Arthur Conan Doyle, *Cętkowana wstęga* (tłum. Bronisława Neufeldówna)
14. Arthur Conan Doyle, *Dworek w Hampshire* (tłum. Adam F.)
15. Władysław Stanisław Reymont, *Wampir*
16. Joseph Conrad, *Szaleństwo Almayera* (tłum. Aniela Zagórska)
17. Helena Mniszkówna, *Ordynat Michorowski*
18. Tadeusz Dołęga-Mostowicz, *Prokurator Alicja Horn*
19. Bolesław Leśmian, *Łąka*
20. Jean Webster, *Tajemniczy opiekun* (tłum. Róża Centnerszwerowa)

21. Edgar Allan Poe, *Przedwczesny pogrzeb* (tłum. Stanisław Wyrzykowski)
22. Arthur Conan Doyle, *Skandal w Bohemii* (tłum. Adam F.)
23. Urke Nachalnik, *W matni*
24. Konstanty Ildefons Gałczyński, *Kolczyki Izoldy*
25. Konstanty Ildefons Gałczyński, *Porfirion Osielek czyli Klub Świętokradców*
26. *Księga Rodzaju* (w dwóch wersjach językowych - po polsku w tłum. Izaaka Cyłkowa oraz w języku hebrajskim)

Utwory zostały udostępnione na stronie wolnelektury.pl do dalszego bezpłatnego wykorzystania przez zainteresowane osoby. Każdy ebook został udostępniony w formatach umożliwiającym czytanie online (xml i pdf), pobranie i czytanie na własnym urządzeniu (epub, mobi, txt, FB2) oraz wydruk (pdf z możliwością parametryzacji). Efekty zadania zostały bezpłatnie i trwale udostępnione jako e-booki na stronie internetowej biblioteki na wolnej licencji.

W ramach zadania zostało zorganizowane wydarzenie edukacyjne, które odbyło się 3 grudnia 2024 roku w Żydowskim Instytucie Historycznym w Warszawie. Spotkanie odbyło się na żywo w siedzibie ŻIH oraz było transmitowane na YouTube, z myślą o osobach, które nie mogły przyjść na spotkanie osobiście. Nagrania są cały czas dostępne na kanale Wolnych Lektur na YouTube. Zostały do nich dodane napisy w języku polskim z myślą o osobach niesłyszących.

W trakcie spotkania członkowie zespołu projektowego opowiedzieli o zadaniu, jakie przed sobą postawiliśmy oraz o technicznych rozwiązaniach wdrażanych na potrzeby wydań dwujęzycznych. W drugiej części wydarzenia odbyła się rozmowa na temat postaci rabina Izaaka Cyłkowa, dokonanego przez niego tłumaczenia Tory oraz pracy nad tekstem. O merytorycznych wyzwaniach i literackich dylematach towarzyszących pracy nad tekstem Tory rozmawiali:

Ewa Gordon — hebraistka, zajmuje się przekładami religijnej literatury hebrajskiej, jest autorką opracowań popularno-naukowych z dziedziny judaizmu i obyczajów żydowskich.

Małgorzata Kordowicz — rabinka, aktualnie posługuje w warszawskiej Gminie Wyznaniowej Żydowskiej.

Prof. Jolanta Żyndul — historyczka, specjalizująca się w badaniach nad nowoczesnymi dziejami Żydów polskich i stosunkami polsko-żydowskimi w XIX i XX wieku.

Jarosław Lipszyc — prezes fundacji Wolne Lektury.

Podczas spotkania została zaprezentowana Tora w tłumaczeniu Izaaka Cyłkowa z 1895 roku ze zbiorów Żydowskiego Instytutu Historycznego.

W spotkaniu osobiście wzięło udział 39 osób. Nagranie z wydarzenia zostało obejrzane 248 razy.

Partnerami projektu są Żydowski Instytut Historyczny im. E. Ringelbluma, Gmina Wyznaniowa Żydowska w Warszawie i Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN.

PROJEKT: Kampania społeczna „Ręce pełne poezji”

SFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

CZAS REALIZACJI: 01.01.2024-31.12.2026 (I rok projektu wieloletniego)

KWOTA DOTACJI W 2024 r.: 89 200,00 zł

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa
Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury –
państwowego funduszu celowego.

Celem kampanii społecznej „Ręce pełne poezji” jest promocja czytelnictwa polskiej poezji klasycznej wśród dzieci i młodzieży oraz ich rodziców i opiekunów. W 2024 roku działania prowadzone były na 7 wydarzeniach kulturalnych, w działaniach online oraz w płatnej kampanii w mediach społecznościowych.

W ramach zadania przeprowadziliśmy 2 warsztaty dla uczniów oraz 7 konkursów poetyckich. Działania te zostały przeprowadzone podczas 7 wydarzeń kulturalnych: Targi Książki i Mediów Vivelu w Warszawie (16-19 maja), Międzynarodowe

Targi Książki w Warszawie (23-26 maja), Slot Art Festival w Lubiążu (9-13 lipca), Plener Literacki w Gdyni (19-21 lipca), Targi Książki i Mediów Vivelu w Lublinie (7-8 września), Jesienne Targi Książki w Warszawie (20-22 września), Targi Książki w Katowicach (8-10 listopada).

Podczas wszystkich wydarzeń przeprowadziliśmy konkursy poetyckie, do których wiersze zgłosiło 554 osoby (młodzież szkolna oraz osoby dorosłe). Zgłoszone do konkursów prace były oceniane przez pracowników Fundacji i w każdym konkursie przyznano nagrody rzeczowe zapewnione przez Fundację. Nagrodzono oraz wyróżniono łącznie 15 osób.

Ponadto dla uczniów i uczennic starszych klas szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych zorganizowaliśmy 2 warsztaty - jeden podczas Międzynarodowych Targów Książki w Warszawie oraz jeden podczas Targów Książki w Katowicach. Łącznie wzięło w nich udział 42 uczniów z następujących szkół: Szkoła Podstawowa nr 4 im. Janusza

Korczaka w Sulejówku, Zespół Szkół i Placówek nr 2 w Katowicach. Warsztaty poprowadziły Dominika Bok (znana m. in. z kwartalnika „Przekrój” dziennikarka, hafciarka i zielarka, mająca doświadczenie w prowadzeniu warsztatów rękodzielniczych) oraz Paulina Choromańska (wiceprezeska fundacji Wolne Lektury).

Opis warsztatu „Kwiaty polskie Juliana Tuwima — tworzymy zakładki do książek”

Zapraszamy uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych do wzięcia udziału w warsztatach literackich. Udział w warsztatach jest bezpłatny. Materiały warsztatowe zapewnia organizator.

Uczniowie zapoznają się z poezją Juliana Tuwima oraz występującymi w niej rodzimymi roślinami. Podczas warsztatu każdy uczeń wykona zakładkę do książki z wybranym motywem botanicznym pochodzącym ze wzornika.

Wykorzystamy materiały takie jak płótno lniane, kordonki/muliny, igły, nożyczki, wzorniki

z kwiatami i ziołami łąk polskich.

Warsztaty poprowadzą Dominika Bok, znana m. in. z kwartalnika „Przekrój” dziennikarka, hafciarka i zielarka, oraz Paulina Choromańska, wiceprezeska fundacji Wolne Lektury.

W celu rekrutacji uczestników skontaktowaliśmy się mailowo ze szkołami w województwach śląskim i mazowieckim. Promowaliśmy również warsztaty za pośrednictwem strony internetowej Fundacji oraz mediów społecznościowych. Zainteresowani nauczyciele mogli zgłosić grupy uczestników za pośrednictwem specjalnego formularza znajdującego się na stronie internetowej.

Ponadto promowaliśmy polską klasykę poezji poprzez kampanię społeczną z wykorzystaniem mediów społecznościowych przez cały okres projektu. Przygotowaliśmy materiały, które zachęcają do czytania poezji. Materiały promocyjne, będące częścią kampanii, promowały twórczość i działalność literacką patronów zadania (w 2024 — Julian Tuwim i Zuzanna Ginczanka), ale również innych polskich poetów i poetek, zachęcały do udziału w warsztatach i odsyłały do darmowych źródeł kultury.

PROJEKT: Kampania społeczna „Odkurzacz literacki” — wracamy do naszych bohaterów

SFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

CZAS REALIZACJI: 01.01.2024-31.12.2026 (I rok projektu wieloletniego)

KWOTA DOTACJI w 2024 r.: 100 500,00 zł

Celem zadania realizowanego w latach 2024-26 jest rozbudzanie potrzeb czytelniczych poprzez odwołanie się do bohaterów literackich ze znanych książek znajdujących się na liście lektur szkolnych oraz ukazanie ich w kontekście literatury współczesnej. Aby ten cel osiągnąć w 2024 roku przeprowadziliśmy kampanię społeczno-edukacyjną pn. „Odkurzacz literacki”.

W ramach kampanii zorganizowaliśmy i przeprowadziliśmy 4 wykłady online dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców i opiekunów. W trakcie wykładów mówiliśmy o następujących bohaterach i bohaterkach z lektur szkolnych: Andrzej Kmicic, Izabela Łęcka, Don Kichot i Józef K. Wykłady poprowadzili dr Aleksandra Korczak oraz Roman Kurkiewicz. Wykłady odbyły się w terminie od 23 września do 4 października, a do udziału w nich zgłosiło się 1037 osób. Nagrania udostępnione na platformie YouTube zostały wyświetlone łącznie 3758 razy.

Przeprowadzono działania skierowane do rodziców i opiekunów w dzienniczkach uczniów Librus. Przygotowano specjalne grafiki promujące kampanię społeczno-edukacyjną „Odkurzacz literacki” i zamieszczono je w Librusie wraz z linkiem do informacji o projekcie. Przygotowane grafiki były udostępnione w Librusie w okresie 21.10-03.11.2024 i łącznie zostały wyświetlone użytkownikom dzienniczka 640 030 razy.

Prowadzono również działania w mediach społecznościowych, m.in. publikowanie informacji na temat bezpłatnych zasobów cyfrowych, udostępnienie informacji o pozyskaniu dwóch nowych ambasadorów Wolnych Lektur.

Kolejnym działaniem prowadzonym w 2024 roku były prace nad modernizacją aplikacji mobilnej Wolnych Lektur. W pierwszym etapie została przeprowadzona analiza UX przez specjalistkę w tym zakresie. W badaniu brali udział członkowie zespołu projektowego oraz użytkownicy aplikacji. Zostały przeanalizowane dotychczasowe funkcjonalności aplikacji pod względem użyteczności i estetyki, specjalistka UX zaproponowała nowe rozwiązania, które zostały przedyskutowane przez zespół projektowy. Wnioski z analizy zostały przekazane grafikowi, który zaprojektował poszczególne widoki aplikacji niezbędne do przeprowadzenia dalszych prac nad jej modernizacją.

PROJEKT: Dorobek Piotra Chmielowskiego — polski przekład „Wilhelma Meistra” J.W. Goethego

SFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

CZAS REALIZACJI: 01.01.2023-31.12.2024 (II rok projektu)

KWOTA DOTACJI: 23 800,00 zł

Celem zadania było opublikowanie klasycznej powieści *Wilhelm Meister* autorstwa Johanna Wolfganga von Goethe w przekładzie Piotra Chmielowskiego w wersji elektronicznej — jako ebooka — i udostępnienie za darmo na wolnej licencji.

W 2023 roku opublikowano pierwszą część powieści pt. *Lata nauki Wilhelma Meistra*. Książka dostępna jest w wersji elektronicznej w kilku formatach: html, epub, mobi, pdf, txt, fb 2.

W 2024 roku przygotowano i udostępniono w formie ebooka drugą część powieści — *Lata wędrówki Wilhelma Meistra, czyli wyrzekający się* — również w tłumaczeniu Piotra Chmielowskiego. Jest ona dostępna w formatach

html, epub, mobi, pdf, txt i fb2.

Każdy użytkownik internetu może przeczytać powieść Johanna Wolfganga von Goethego bezpośrednio na stronie biblioteki Wolne Lektury lub pobrać bezpłatnie na swoje urządzenie. Dzięki tej publikacji uzupełniono i wzbogacono rynek wydawniczy w Polsce o niedostępną dotychczas klasyczną pozycję literatury niemieckiej w tłumaczeniu Piotra Chmielowskiego, historyka literatury, encyklopedysty, tłumacza, profesora Uniwersytetu Lwowskiego. Publikacja książki w formie bezpłatnego ebooka zwiększa dostęp do literatury oraz obniża bariery dostępu do kultury i wartościowych bezpłatnych treści.

PROJEKT: Lektury szkolne i klasyka literatury do słuchania dla uczennic i uczniów z niepełnosprawnościami

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

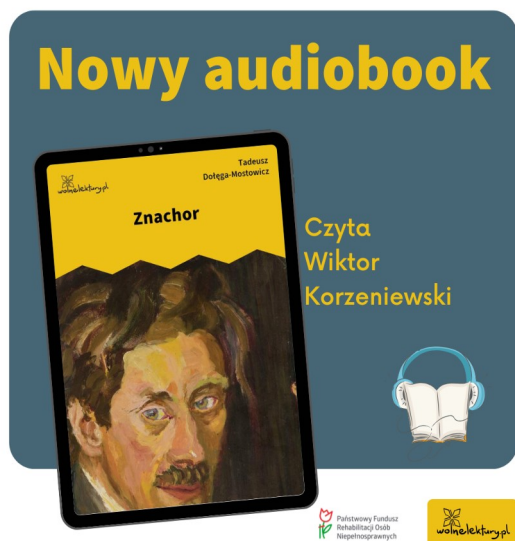
CZAS REALIZACJI: 01.01.2024-31.03.2026 (I okres finansowania)

KWOTA DOTACJI w 2024 r.: 217 055,75 zł

Celem projektu jest zmniejszenie barier, jakie muszą pokonać uczennice i uczniowie z niepełnosprawnościami w dostępie do kultury i edukacji poprzez opracowanie i wydanie wydawnictw zwartych kierowanych do młodych osób z niepełnosprawnościami. Drugim celem jest wsparcie ich w nabywaniu umiejętności wiążących się z czytaniem książek (także w formie audio), analizą tekstu, odkryciem przyjemności płynącej z lektury — dla relaksu i dla własnego rozwoju. W celu zmniejszenia barier finansowych zmodernizujemy i udostępnimy także darmową aplikację do czytania i słuchania e-książek.

W 2024 roku uwspółcześniono trzy utwory: „Słowo o Jakubie Szeli” Bruno Jasieńskiego,

„Anielka” Bolesława Prusa, „Dewajtis” Marii Rodziewiczówny.

W kwietniu 2024 rozpoczęto produkcję 32 audiobooków, która objęła nagranie, postprodukcję i kontrolę jakości. Do końca grudnia 2024 nagrano następujące audiobooki:

1. „Znachor” Tadeusza Dołęgi-Mostowicza
2. „Lato leśnych ludzi” Marii Rodziewiczówny
3. „Dolina trwogi” Arthura Conan Doyle’a
4. „Bajki” Aleksandra Fredro
5. „Słowo o Jakubie Szeli” Bruno Jasieńskiego
6. „O Janku Wędrorniczku” Marii Konopnickiej
7. „Na jagody” Marii Konopnickiej
8. „Klechdy sezamowe” Bolesława Leśmiana
9. „Awantura o Basię” Kornela Makuszyńskiego
10. „Tukaj albo próby przyjaźni” Adama Mickiewicza
11. „Dudarz” Adama Mickiewicza
12. „To lubię” Adama Mickiewicza
13. „Kurhanek Maryli” Adama Mickiewicza
14. „Do przyjaciół” Adama Mickiewicza
15. „Pierwiosnek” Adama Mickiewicza
16. „Legendy warszawskie” Artura Oppmana
17. „Placówka” Bolesława Prusa
18. „Anielka” Bolesława Prusa
19. „Chłopi, Część trzecia – Wiosna” Władysława Reymonta
20. „Chłopi, Część druga – Zima” Władysława Reymonta
21. „Chłopi, Część czwarta – Lato” Władysława Reymonta
22. „Dewajtis” Marii Rodziewiczówny
23. „Krzyżacy” Henryka Sienkiewicza
24. „Listy z podróży do Ameryki” Henryka Sienkiewicza
25. „Lilla Weneda” Juliusza Słowackiego
26. „Lokomotywa i inne wiersze dla dzieci” Juliana Tuwima

Wszyscy użytkownicy biblioteki Wolne Lektury mogą korzystać z audiobooków nieodpłatnie. Nagrania udostępniliśmy na wolnej licencji, co pozwala na swobodne korzystanie z nich każdemu, w tym pobieranie, dzielenie się, wykorzystanie w szkole.

Rozpoczęliśmy prace nad modernizacją aplikacji mobilnej. Pierwszym etapem było przeprowadzenie badania użyteczności aplikacji mobilnej i sprawdzenie jej pod kątem zgodności z WCAG 2.1. W następnej kolejności prace rozpoczął grafik, który przygotował

projekt graficzny interfejsu użytkownika aplikacji mobilnej. W listopadzie 2024 roku rozpoczęliśmy prace programistyczne nad aplikacją mobilną. Aplikacja posiada podstawowy interfejs, który pozwala na przeglądanie książek, a kolejne funkcjonalności będą stopniowo rozwijane. Pełna wersja aplikacji będzie dostępna dla użytkowników systemów iOS i Android pod koniec 2025 roku.

PROJEKT: E-kolekcja lektur szkolnych i literatury do słuchania dla uczennic i uczniów z niepełnosprawnościami

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

CZAS REALIZACJI: 01.01.2023-31.03.2026 (II okres finansowania)

KWOTA DOTACJI w 2024 r.: 114 527,00

Celem projektu jest zmniejszenie barier, jakie muszą pokonać osoby z niepełnosprawnościami w dostępie do kultury i edukacji. W ciągu ponad 3 lat realizacji projektu przygotowujemy i rozdyskrebuujemy 111 audiobooków z lekturami szkolnymi, klasyką i współczesną literaturą, w trzech formatach: mp3, Daisy, Epub 3.

W drugim okresie realizacji zadania nagraliśmy 21 nowych audiobooków:

1. „i inne opowiadania” Tadeusza Borowskiego
2. „Kamienny świat” Tadeusza Borowskiego
3. „Inwazja jaszczurów” Karela Čapka
4. „Groźny cień” Arthura Conan Doyle’a
5. „Pies Baskerville’ów” Arthura Conan Doyle’a
6. „Cudaczek-Wysmiewaczek” Julii Duszyńskiej
7. „Zemsta” Aleksandra Fredro
8. „Puc, Bursztyn i goście” Jana Grabowskiego
9. „O krasnoludkach i sierotce Marysi” Marii Konopnickiej
10. „Księżę” Niccolò Machiavellego
11. „Ania z Wyspy” Lucy Maud Montgomery
12. „Obrona Sokratesa” Platona
13. „Romeo i Julia” Williama Shakespeare’a
14. „Erystyka. Sztuka prowadzenia sporów” Arthura Schopenhauera
15. „Ogniem i mieczem” Henryka Sienkiewicza
16. „Sofijówka” Stanisława Trembeckiego
17. „Szewcy” Stanisława Ignacego Witkiewicza
18. „Kandyd” Woltera
19. „Noc listopadowa” Stanisława Wyspiańskiego
20. „Wesele” Stanisława Wyspiańskiego
21. „Odprawa posłów greckich” Jana Kochanowskiego

Do nagrania audiobooków zaproszono profesjonalnych lektorów: Roberta Koszuckiego, Joannę Domańską, Wiktora Korzeniewskiego, Joannę Niemirską, Daniela Brzezińskiego, Jana Staszczuka, Karolinę Szeptycką, Dianę Giurów, Paulinę Chruściel-Wiśniewską. Nagrania zostały wykonane w profesjonalnych studiach nagraniowych: ARTREPUBLICA Rafał Poławski, Postęp Records Daniel Łuniewski, DORA Adam Bień.

Ponadto przygotowano pliki Epub 3 MO do 23 już istniejących audiobooków na stronie Wolne Lektury:

1. „Księga dżungli” Rudyard Kipling
2. „Żona modna” Ignacy Krasicki
3. „Ropucha” Hans Christian Andersen
4. „Historia roku” Hans Christian Andersen
5. „Anioł” Hans Christian Andersen
6. „Dziewczynka z zapalkami” Hans Christian Andersen
7. „Calineczka” Hans Christian Andersen
8. „Brzydkie kaczątko” Hans Christian Andersen
9. „Królowa śniegu” Hans Christian Andersen
10. „Opowieść wigilijna” Charles Dickens
11. „Powrót taty” Adam Mickiewicz
12. „Pani Twardowska” Adam Mickiewicz
13. „Pan Tadeusz” Adam Mickiewicz
14. „Syrena” Artur Oppman
15. „Złota kaczka” Artur Oppman
16. „Bazyliśzek” Artur Oppman
17. „Zemsta” Bolesław Prus
18. „Katarynka” Bolesław Prus
19. „Janko Muzykant” Henryk Sienkiewicz
20. „W pustyni i w puszczy” Henryk Sienkiewicz
21. „Latarnik” Henryk Sienkiewicz
22. „W pamiętniku Zofii Bobrówny” Juliusz Słowacki
23. „Przygody Tomka Sawyera” Mark Twain

Wszyscy użytkownicy biblioteki Wolne Lektury mogą korzystać z audiobooków nieodpłatnie. Nagrania udostępniliśmy na wolnej licencji, co pozwala na swobodne korzystanie z nich każdemu, w tym pobieranie, dzielenie się, wykorzystanie w szkole.

Wszystkie nagrania zostały udostępnione na stronie wolnelektury.pl na Licencji Wolnej Sztuki 1.3.

PROJEKT: Feministyczne inspiracje. Popularyzacja skandynawskiej literatury feministycznej

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW: Komisja Europejska

CZAS REALIZACJI: 01.10.2023-31.10.2026

KWOTA DOTACJI w 2024 r.: 48 174,56 zł

Celem projektu jest przybliżenie polskim czytelnikom i czytelniczkom literatury klasycznej szwedzkich i norweskich autorek, których twórczość znajduje się już w domenie publicznej. W ramach projektu tłumaczymy na język polski osiem dzieł literackich z języka szwedzkiego oraz dwa z języka norweskiego. Do projektu wybraliśmy twórczość dziewięciu nieżyjących autorek – siedmiu piszących po szwedzku, są to Victoria Benedictsson (zm. 1888), Karin Boye (zm. 1941), Sophie Elkan (zm. 1921), Agnes von Krusenstjerna (zm. 1940), noblistka Selma Lagerlöf (zm. 1940), Helena Nyblom (zm. 1926) i Elin Wägner (zm. 1949) oraz dwóch piszących po norwesku: Amalie Skram (zm. 1905) i noblistki Sigrid Undset (zm. 1949). Dzięki temu wprowadzamy do obiegu czytelniczego w języku polskim postaci i twórczości autorek z feministycznego nurtu literatury skandynawskiej.

Wszystkie publikacje, które powstają w ramach projektu, zostaną opublikowane na Wolnych Lekturach na wolnej licencji, co znacząco zwiększy ich obieg czytelniczy.

W 2024 roku udostępniliśmy pierwsze tłumaczenia:

- *Zdarzyło się po drodze*, Agnes von Krusenstjerna — zbiór opowiadań przetłumaczony przez Justynę Czechowską. Agnes von Krusenstjerna, szwedzka pisarka–buntowniczka, od dziecka zmagająca się z depresją i oczekiwaniami mieszczańskiej rodziny. W swoich opowiadaniach, pisanych w burzliwych latach międzywojnia, śmiało łamała konwenanse obyczajowe i konwencje literackie. Dzieciństwo, młodość i starość, choroba i śmierć, rodzina i samotność, przyjaźń i zdrada, trwanie, przemijanie i powroty, miłość i nienawiść, seksualność i erotyzm, bieda i wielkie pieniądze, podróż i dom rodzinny, nuda i szaleństwo, wreszcie pozycja kobiety i wartość jej życia jako jednostki i części społeczeństwa... — trudniej by było wskazać, jakiej tematyki *nie* dotyka autorka w swoim skromnym, bo liczącym niespełna 100 stron, zbiorze.
- *Rozmowy przez telefon*, Victoria Benedictsson — sztuka teatralna autorstwa szwedzkiej pisarki, Victorii Benedictsson — w polskim tłumaczeniu Elżbiety Frątczak-Nowotny — przedstawia dość nietypowy wieczór z życia siedemnastoletniej Siri, która po śmierci rodziców trafia do domu bogatego wuja, gdzie czuje się bardzo samotna. Dzięki zabawnemu zbiegowi okoliczności zyskuje jednak przyjaciela.
- *Pani Marta Oulie*, Sigrid Undset — książka znana jest w historii literatury norweskiej jako powieść o zdradzie. Już jej pierwsze zdanie — „Byłam niewierna mężowi” — sygnalizuje ten często komentowany w ówczesnej Norwegii temat. W kolejnych wpisach z dziennika, datowanych od marca 1902 do lipca 1904 roku, Marta Oulie opowiada o rozwoju swojego związku z mężem Ottonem, pocziwym

i zapracowanym przedsiębiorcą, oraz o romansie z zakochanym w niej Henrikiem, kuzynem Marty i zarazem współnikiem w interesach Ottona. Powieść przetłumaczyła Katarzyna Tunkiel.

- *Legenda starego dworu*, Selma Lagerlof — powieść opowiada historię młodej kobiety, próbującej uratować przed szaleństwem popadającego w obłęd mężczyznę, którego bezgranicznie kocha. Tekst opublikowaliśmy w najnowszym polskim przekładzie autorstwa Justyny Czechowskiej (powieść ukazała się w 1910 roku po polsku jako „Cmentarna lilja”).

W 2024 roku pracowaliśmy też nad kolejnymi trzema przekładami: *Drömmen om Österlandet* Sophie Elkan (tłum. Justyna Czechowska), *Professor Hieronimus* Amalie Skram (tłum. Katarzyna Tunkiel) oraz *Astarte* Karin Boye (tłum. Paulina Rosińska). Powieści zostaną udostępnione na początku 2025 roku.

Wolne Lektury na platformie YouTube

W 2024 r. kontynuowaliśmy działanie kanału Wolnych Lektur na platformie YouTube. Dzięki temu docieramy z audiobookami do nowych czytelniczek i czytelników, zarówno osób uczących się, jak i poszukujących dobrej jakości literatury do słuchania. Jest to także dla nas sposób na pozyskanie środków na działanie biblioteki (dzięki dochodom z reklam).

Platforma umożliwiła nam także organizację wykładów dla uczniów i nauczycieli w ramach kampanii społecznej „Odkurzamy bohaterów”. Dzięki temu wykłady trafiają do szerokiej publiczności. W 2024 roku transmitowaliśmy cztery wykłady, które łącznie zostały obejrzone 3758 razy.

Ponadto za pośrednictwem YouTube transmitowaliśmy wydarzenie otwierające projekt udostępnienia na Wolnych Lekturach Tory w tłumaczeniu Izaaka Cyłkowa. Nagrania z dwóch części wydarzenia wyświetlone zostały 248 razy.

Łącznie w 2024 roku nasze filmy zostały wyświetlone 798 tys. razy, a czas oglądania wyniósł 251 tys. godzin. Przybyło nam także 5,3 tys. nowych subskrybentów. Szacunkowy przychód z reklam umieszczanych przed, po i w trakcie filmów wyniósł 11 tys. zł.

Zamierzamy rozwijać dalej kanał Wolnych Lektur na YouTube: dodawać kolejne audiobooki oraz transmitować na nim wydarzenia, takie jak wykłady, spotkania autorskie czy dyskusje na temat prawa autorskiego i polityk internetu.

Towarzystwo Przyjaciół Wolnych Lektur

W 2024 roku rozwijaliśmy system społecznościowego wsparcia Wolnych Lektur, Towarzystwo Przyjaciół Wolnych Lektur.

Nasi czytelnicy i czytelniczki mogą wesprzeć Wolne Lektury wybraną przez siebie kwotą. Pozyskane w ten sposób środki przeznaczamy na dalsze prowadzenie biblioteki. Dodatkowo

z myślą o członkiniach i członkach Towarzystwa publikujemy kilka prapremierowych utworów rocznie, do których w pierwszym okresie mają dostęp jedynie darczyńcy biblioteki. Przy wyborze wpłaty jednorazowej osoba otrzymuje dostęp do prapremier na jeden miesiąc. Przy wyborze stałego wsparcia — aż do anulowania płatności. Po dwóch miesiącach także te utwory były udostępniane wszystkim czytelnikom i czytelniczkom Wolnych Lektur na Licencji Wolnej Sztuki.

W 2024 r. w ramach programu Towarzystwa ukazały się następujące utwory:

- *Ludożerstwo w pociągu* Marka Twaina
- tom poetycki *Skumbrie w tomacie i inne wiersze* Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego
- *Rozpruwacze* Urke Nachalnika

Darczyńcy indywidualni

W 2024 r. zachęcaliśmy indywidualnych darczyńców do wspierania fundacji jednorazowymi lub comiesięcznymi darowiznami za pośrednictwem płatności online i wpłat na konto fundacji. Prowadziliśmy także program w formule Direct Dialogue, polegający na zachęcaniu w kontakcie bezpośrednim do złożenia pisemnej deklaracji polecenia zapłaty z comiesięczną darowizną.

Przychód z wpłat od indywidualnych darczyńców (online, na konto i przez polecenia zapłaty) wyniósł w 2024 r. 483 295,29 zł. Średnia miesięczna darowizna online i na konto wyniosła 40 274 zł. Liczba stałych darczyńców przez płatności online pod koniec roku 2024 wynosiła 433 osoby.

Nasz zespół fundraiserski zachęcał do wspierania Wolnych Lektur za pośrednictwem poleceń zapłaty podczas następujących imprez kulturalnych: Poznańskie Targi Książki (8-10 marca), Targi Książki i Mediów Vivaldi w Warszawie (16-19 maja), Międzynarodowe Targi Książki w Warszawie (23-26 maja), Slot Art Festival w Lubiążu (9-13 lipca), Plener Literacki w Gdyni (19-21 lipca), Targi Książki i Mediów Vivaldi w Lublinie (7-8 września), Jesienne Targi Książki w Warszawie (20-22 września), Targi Książki w Katowicach (8-10 listopada). Na koniec 2024 roku w ten sposób wspierały nas 203 osoby.

Najwięcej wpłat pozyskaliśmy dzięki płatnościom online przez stronę Wolnych Lektur, następnie przez wpłaty na konto fundacji i polecenia zapłaty. Ponadto z 1,5% otrzymaliśmy ponad 146 tys. zł. Pozostałe źródła darowizn to zbiórki na wydanie konkretnych tytułów.

Pieniądze pozyskane z darowizn i 1,5% posłużyły realizacji celów statutowych fundacji, w tym rozwojowi biblioteki Wolne Lektury oraz finansowaniu wkładu własnego do projektów, na które uzyskaliśmy częściową dotację ze środków publicznych. Sfinansowaliśmy z nich również nowe publikacje.

Zbiórki na nowe publikacje

W 2024 r. przeprowadziliśmy dwie, zakończone sukcesem, zbiórki na nowe tytuły na łączną kwotę ponad 30 tys. zł. Dzięki temu wydaliśmy powieść *Szatan z siódmej klasy* Kornela Makuszyńskiego (ebook).

Celem drugiej zbiórki było zebranie środków na nowe tłumaczenie *Procesu* Franza Kafki, który jest lekturą szkolną dlatego tak ważne jest, aby książka była dostępna dla wszystkich uczniów i uczennic. Autorką przekładu będzie Katarzyna Łakomik.

Zdecydowaliśmy się na wydanie nowego tłumaczenia tej książki, ponieważ żaden z dotychczas dokonanych przekładów nie znajduje się w domenie publicznej i nie można go udostępnić na Wolnych Lekturach. Książka miała już kilka przekładów na język polski, z których jeden przypisywany był Brunonowi Schulzowi. Badacze, w tym Jerzy Ficowski czy Agata Tuszyńska, wskazują jednak, że jego prawdziwą autorką była Józefina Szelińska, tłumaczka i bibliotekarka, którą łączyło z Schulzem uczucie i narzeczeństwo. Schulz przekazał jej zlecenie na przekład, a następnie użył jej swojego nazwiska. Na prośbę Szelińskiej nie ujawnił tego faktu aż do swojej śmierci w 1942 r. Informację tę przekazała sama autorka już po wojnie w prywatnej korespondencji z Jerzym Ficowskim — ponownie jednak zastrzegając, by jej nie upubliczniał. Prawda wyszła na jaw dopiero po jej śmierci w l. 90 XX w.

Monetyzacja na platformach

W 2023 r. kontynuowaliśmy współpracę z platformami dystrybucyjnymi Legimi, Audioteka i Woblink, oferując dostęp do ebooków i audiobooków za pośrednictwem stron internetowych i aplikacji mobilnych tych dystrybutorów. Kontynuowaliśmy także monetyzację przez platformę YouTube. Nasz przychód z tej platformy wyniósł 11 tys. zł, co oznacza wzrost o ponad 40% w porównaniu do 2023 roku. W 2024 roku osiągnęliśmy łącznie przychód w wysokości 59 tys. zł na wszystkich platformach.

Współpraca z Centrum Handlowym Atrium Plejada

W 2024 r. kontynuowaliśmy współpracę z Centrum Handlowym Atrium Plejada w Bytomiu w zakresie promocji czytelnictwa. W październiku 2018 roku w Centrum powstała Biblioteka Multimedialna z bogatym zbiorem ebooków pochodzącym między innymi z Wolnych Lektur. Dzięki tej współpracy odwiedzający Centrum Handlowe w 2024 r. mogli na chwilę przysiąść w czytelni i zapoznać się z następującymi książkami: *Rok 1984* George'a Orwella, *Pollyanna* Eleanor H. Porter, *Awantura o Basię* Kornela Makuszyńskiego, *Zalecenia małżeńskie* Plutarcha, *Gospoda pod Królową Gęsią* Nóżką Anatole'a France'a, *Bajki* Aleksandra Fredro, *Baśnie* Hansa Christiana Andersena, *Przygody Hucka Finna* Marka

Twaina, *Melodie* Łesi Ukrainki, *Znak czterech* Arthura Conan Doyle'a.

Udział w wydarzeniach kulturalnych

W 2024 roku wzięliśmy udział w ośmiu wydarzeniach kulturalnych, podczas których promowaliśmy Wolne Lektury, organizowaliśmy konkursy poetyckie i warsztaty dla uczniów oraz zachęcaliśmy uczestników do wsparcia Fundacji stałymi darowiznami. Sezon targowy rozpoczęliśmy od udziału w Poznańskich Targach Książki, które odbyły się w dniach 8-10 marca.

Kolejne dwa wydarzenia odbyły się w maju w Warszawie. Od 16 do 19 maja na PGE Narodowym odbyła się druga edycja Targów Mediów i Książki VIVelo, podczas której zorganizowaliśmy konkurs poetycki z nagrodami. Tydzień później w Pałacu Kultury i Nauki odbyły się Międzynarodowe Targi Książki. Uczestnicy tego wydarzenia również mogli wziąć udział w naszym konkursie i wygrać czytniki inkBOOK. Ponadto zorganizowaliśmy dla uczniów specjalnych warsztat pn. *Kwiaty polskie Juliana Tuwima - tworzymy zakładki do książek*, podczas którego tworzyli własne zakładki do książek inspirowane poezją Tuwima.

W lipcu odwiedziliśmy Slot Art Festival w Lubiążu (9-13 lipca), gdzie wspólnie z Wikipedią zorganizowaliśmy Strefę Wolnej Wiedzy. Podczas wydarzenia można było porozmawiać z przedstawicielami Fundacji podczas specjalnie zorganizowanych śniadań, wziąć udział w warsztatach poetyckich i z prawa autorskiego, wziąć udział w konkursie poetyckim i zadeklarować wsparcie finansowe dla Wolnych Lektur w ramach tzw. polecenia zapłaty.

W lipcu odwiedziliśmy Gdynię, aby wziąć udział w Plenerze Literackim. Od 19 do 21 lipca można było nas spotkać na Bulwarze Nadmorskim im. Feliksa Nowowiejskiego, gdzie można było wziąć udział w konkursie poetyckim i porozmawiać z nami o Wolnych Lekturach.

We wrześniu byliśmy na dwóch wydarzeniach w Warszawie i Lublinie. Pierwsze z nich — Targi Mediów i Książki VIVelo - odbyło się w dniach 6-8 września w Lublinie. Natomiast drugie, czyli Jesienne Targi Książki, zorganizowane zostało w Warszawie w dniach 20-22 września. Uczestnicy obu wydarzeń również mogli wrzucić swój wiersz do naszej urny konkursowej i powalczyć o nagrody.

W listopadzie byliśmy na Targach Książki w Katowicach, gdzie kolejna grupa uczniów wzięła udział w warsztacie *Kwiaty polskie Juliana Tuwima — tworzymy zakładki do książek*, a pozostali uczestnicy Targów mogli zgłosić swój wiersz do naszego konkursu literackiego. Była to ostatnia w tym roku możliwość spróbowania swoich sił w konkursie poetyckim Wolnych Lektur.

Statystyki strony wolnelektury.pl w 2024 roku

W 2024 r. stronę biblioteki Wolne Lektury odwiedziło 7 738 216 unikalnych użytkowników. To o ponad 700 tys. osób więcej, niż rok wcześniej.

Wolontariat i praktyki w fundacji

W 2024 roku praktyki w Fundacji odbyło 10 osób, a 23 osoby współpracowało z nami na zasadzie wolontariatu, które pracowały zdalnie na platformie redakcyjnej dostępnej online lub w biurze Fundacji, wykonując m.in. digitalizację książek na skanerze AtizBook Drive Mini znajdującym się w biurze. Do przeprowadzenia zdalnych praktyk wykorzystaliśmy narzędzia do komunikacji zapośredniczonej zainstalowane na serwerach znajdujących się w biurze Fundacji. Studentki i studenci wydziałów polonistyki i edytorstwa zgłosili się na praktyki z uczelni całej Polski: Uniwersytet Śląski w Katowicach, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Wyższa Szkoła Języków Obcych w Poznaniu.

Promocja projektów fundacji

W 2024 roku Fundacja promowała swoje działania i realizowane projekty przede wszystkim za pośrednictwem swoich stron internetowych, kanałów w serwisach społecznościowych (stan na 31.12.2024: profil Wolnych Lektur na Facebooku ponad 30 tys. obserwujących; profil na Instagramie — ponad 2600 obserwujących) oraz newslettera, który dociera do 12 tys. odbiorców. Ponadto wzięliśmy udział w ośmiu wydarzeniach kulturalnych (patrz. Udział w wydarzeniach kulturalnych), aby promować Wolne Lektury, organizować warsztaty oraz konkursy i zachęcać osoby do wsparcia finansowego naszej działalności.

Część III

Zgodnie z postanowieniem Krajowego Rejestru Sądowego z dn. 27.05.2011 r. Fundacja prowadzi działalność gospodarczą i jest płatnikiem VAT od dn. 19.10.2011 r.

Zakres prowadzenia działalności gospodarczej przez Fundacji określony jest według następujących oznaczeń Polskiej Klasyfikacji Działalności:

- a) Produkcja gier i zabawek – PKD 32.40.Z;
- b) Sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet – PKD 47.91.Z;
- c) Pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową, straganami i targowiskami – PKD 47.99.Z;
- d) Wydawanie książek – PKD 58.11.Z;
- e) Wydawanie wykazów oraz list (np. adresowych, telefonicznych) – PKD 58.12.Z;
- f) Wydawanie gazet – PKD 58.13.Z;
- g) Wydawanie czasopism i pozostałych periodyków – PKD 58.14.Z;
- h) Pozostała działalność wydawnicza – PKD 58.19.Z;
- i) Działalność wydawnicza w zakresie gier komputerowych – PKD 58.21.Z;
- j) Działalność wydawnicza w zakresie pozostałego oprogramowania – PKD 58.29.Z;
- k) Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych – PKD 59.11.Z;
- l) Działalność postprodukcyjna związana z filmami, nagraniami wideo i programami telewizyjnymi – PKD 59.12.Z;
- m) Działalność związana z dystrybucją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych – PKD 59.13.Z;
- n) Działalność związana z projekcją filmów – PKD 59.14.Z;
- o) Działalność w zakresie nagrań dźwiękowych i muzycznych – PKD 59.20.Z;
- p) Działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki – PKD 62.02.Z;
- r) Przetwarzanie danych; zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność – PKD 63.11.Z;
- s) Działalność portali internetowych – PKD 63.12.Z;
- t) Pozostała działalność usługowa w zakresie informacji, gdzie indziej niesklasyfikowana – PKD 63.99.Z;
- u) Pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania – PKD 70.22.Z;
- w) Pośrednictwo w sprzedaży miejsca na cele reklamowe w mediach drukowanych – PKD 73.12.B;
- x) Pośrednictwo w sprzedaży miejsca na cele reklamowe w mediach elektronicznych (Internet) – PKD 73.12.C;
- y) Działalność związana z organizacją targów, wystaw i kongresów – PKD 82.30.Z;
- z) Pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej, gdzie indziej niesklasyfikowana – PKD 82.99.Z;
- aa) Pozaszkolne formy edukacji artystycznej – PKD 85.52.Z;

- ab) Pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane – PKD 85.59.B;
- ac) Działalność wspomagająca edukację – PKD 85.60.Z;
- ad) Pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna – PKD 93.29.Z;
- ae) Pozostała działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana – PKD 96.09.Z.

Część IV

W roku 2024 Zarząd podjął 2 uchwały:

Uchwała nr 1/2024 z dn. 28.03.2024 r. w sprawie przyjęcia Sprawozdania finansowego z działalności fundacji Wolne Lektury za rok 2023 oraz Sprawozdania merytorycznego z działalności fundacji Wolne Lektury za rok 2023.

Uchwała nr 2/2024 z dn. 06.08.2024 r. w sprawie przyjęcia dokumentu "Polityka oraz procedury ochrony dzieci przed krzywdzeniem".

Część V

W 2024 roku Fundacja uzyskała przychody w wysokości 1 625 099,00 zł, w tym:

- z darowizn: 483 295,29 zł;
- z 1,5%: 146 915,80 zł;
- z działalności finansowej i operacyjnej: 77,59 zł;
- ze źródeł publicznych: 920 585,80 zł;
- w tym: z budżetu państwa: 920 585,80 zł,
- z innych źródeł: 15 000,00 zł;
- z odpłatnych świadczeń realizowanych przez Fundację w ramach celów statutowych z uwzględnieniem kosztów tych świadczeń: 0,00 zł.

Fundacja w 2024 r. prowadziła działalność gospodarczą i uzyskała wynik tej działalności w wysokości 59 224,52 zł. Procentowy stosunek przychodu osiągniętego z działalności gospodarczej do przychodu osiągniętego z pozostałych źródeł wyniósł 3,65 %.

Część VI

Fundacja poniosła w 2024 r. koszty w wysokości 1 539 026,41 zł, w tym:

- a) na realizację celów statutowych: 1 537 113,91 zł;
- b) na działalność gospodarczą: 1 912,50 zł (koszty finansowe i operacyjne – 0,00 zł)

Część VII

a) W 2024 r. Fundacja zatrudniała 8 osób, w tym:

- 4 osoby na stanowisku koordynatora projektów,
- 1 osobę na stanowisku redaktorka naczelną,
- 1 osobę na stanowisku kierowniczką biura,
- 1 osobę na stanowisku Prezes Zarządu,
- 1 osobę na stanowisku dyrektora ds. rozwoju.

b) Łączna kwota wynagrodzeń podstawowych wypłaconych przez Fundację wyniosła: 603 031,43 zł.

Łączna kwota świadczeń na rzecz pracowników, w tym składek ZUS, wyniosła: 79 400,78 zł.

W 2024 r. nie było osób zatrudnionych przez Fundację wyłącznie w działalności gospodarczej.

c) Wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wypłaconego w 2024 r. łącznie członkom zarządu i innych organów Fundacji oraz osobom kierującym wyłącznie działalnością gospodarczą wyniosła 10 028,34 zł. Członkowie zarządu otrzymywali wynagrodzenie z racji wykonywania pracy w projektach realizowanych w ramach działalności statutowej.

d) Wydatki na wynagrodzenia z umów-zlecenia i umów o dzieło w 2024 r. wyniosły: 296 607,11 zł.

W 2024 r. nie było osób zatrudnionych przez Fundację wyłącznie w działalności gospodarczej.

e) Fundacja w 2024 r. nie udzielała pożyczek pieniężnych.

f) Fundacja w 2024 r. nie nabyła obligacji, udziałów ani akcji w spółkach prawa handlowego.

g) Fundacja w 2024 r. nie nabyła nieruchomości.

h) Fundacja w 2024 r. nie nabyła środków trwałych.

i) Wartości aktywów i zobowiązań Fundacji ujętych we właściwych sprawozdaniach finansowych sporządzanych dla celów statystycznych wyniosły w 2024 r.:

- aktywa trwałe: 0,00 zł,
- aktywa obrotowe: 453 500,58 zł,
- aktywa razem: 453 500,58 zł,
- zobowiązania krótkoterminowe: 4326,99 zł.

Część VIII

Fundacja zrealizowała w ramach działalności statutowej państwowe zadania zlecone na łączną kwotę 727 585,44 zł, w tym:

a) zlecone przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego na kwotę 374 500,00 zł.

b) zlecone przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na kwotę 353 085,44 zł

Wynik finansowy tej działalności wyniósł (bez kosztów administracyjnych): 0,00 zł.

Część IX

Roczne zobowiązania podatkowe wynikające z działalności Fundacji w 2024 r. wyniosły:

- VAT: 5 289,00 zł,
- CIT: 0,00 zł,

- PIT-4R: 61 801,00 zł,
- PIT-8AR: 0,00 zł.

Fundacja składa następujące deklaracje podatkowe:

- VAT-7K – kwartalnie,
- PIT-4R – rocznie,
- PIT-8AR – rocznie,
- oraz CIT-8 wraz z załącznikami.